

ÅRSBERETNING 2014

Østfoldforskning AS

Virksomhetens art og lokalisering

Østfoldforskning AS driver med forskning og utvikling med vekt på bærekraftig innovasjon.

Selskapet holder til i Fredrikstad kommune.

Faglig og forskningsmessig utvikling

Østfoldforskning AS har siden 2010/2011, gjennom sitt strategiarbeid, blitt mer og mer klar på hva som er kjernekompetansen på de faglige områdene. Det er blitt gjennomført flere endringer som viser seg å gi gode resultater, både på indikatorer selskapet blir målt på i Norges Forskningsråd og i egen utvikling av kultur. Resultatet av strategiprosessen har i løpet av 2014 blitt innarbeidet i bedriften.

Prosjektvirksomheten har også i 2014 vært rettet mot regionale, nasjonale og internasjonale markedsområder. Kjernekompetansen til selskapet har en sterk nasjonal og internasjonal anerkjennelse. Dette medfører at selskapet er attraktivt som deltager og partner i flere større prosjekter også der andre forskningsinstitusjoner er koordinatører/prosjektledere.

Selskapet har i løpet av 2014 videreført og avsluttet flere langsiktige FoU-prosjekter, og de fleste av disse er knyttet til nasjonale FoU-program. Noen eksempler på slike prosjekter er:

BioValueChain er et treårig prosjekt finansiert gjennom forskningsrådets EnergiX-program. Prosjektets hovedmål er å bidra til utviklingen av effektive biogassverdikjeder i Norge. Det fokuseres i hovedsak på biogass produsert fra matavfall og gjødsel, og bruk av biogass og biorest til ulike formål. Hovedmålet skal oppnås ved å videreutvikle to eksisterende modeller: Modell for miljøpåvirkning for ulike biogassverdikjeder og modell for økonomien til de ulike aktørene i verdikjeden. Modellene benyttes til å analysere rammebetingelsene for aktørene og hvordan disse blir påvirket av eksisterende politiske virkemidler. Videre blir norske og danske verdikjeder sammenlignet for å undersøke hvilke lærdommer vi kan ta fra et land med høyere biogassproduksjon enn Norge. Prosjektet skal studere hvordan gårdsbaserte anlegg kan introduseres for norske forhold.

Partnere i prosjektet er Avfall Norge, Bondelaget, Cambi og GreVe. Østfoldforskning er prosjektleder i prosjektet og de andre forskningspartnerne er: NMBU, Bioforsk, HiT, TelTek, RebioConsult, Syd Danske Universitet og DTU Management Engineering. Prosjektet har et tett samarbeid med det danske søsterprosjektet BioChain.

Østfoldforskning gjennomfører en PhD som en del av prosjektet, ved Institutt for Naturforvaltning, NMBU.

BioValueChain har så langt resultert i en publikasjon i International Journal of LCA: The BioValueChain model: A Norwegian model for calculating environmental impacts of biogas value chains, og en projektrapport: Biogassproduksjon fra matavfall og gjødsel fra ku, gris

og fjørfe. Status 2014/fase III for miljønytte og verdikjedeøkonomi for den norske biogassmodellen BioValueChain.

Emballasje og næringsmidler har videreført sine største prosjektsatsninger på matavfall og matsvinn. Her kan det internasjonale prosjektet «Food Waste Prevention» og EU-prosjektet «Food waste and social innovation» nevnes, samt det nasjonale prosjektet «Format».

Matavfallsprosjektene har fortsatt hatt stor og bred mediedekning, og det har blitt bygget betydelig fagkompetanse gjennom prosjektene. Utover dette har det blitt igangsatt et forskningsprosjekt som omhandler emballering av ferske bakervarer. Handlekurv og Indikatorprosjektet er viktige bidrag for å følge utviklingen av bruken av emballasje og ressursoptimalisering relatert til emballering av produkter.

Innenfor området Bygg, anlegg og eiendom har det blitt utviklet en rekke miljødeklarasjonsprosjekter (EPD: Environmental Product Declaration) for ulike bedrifter. EPD generatoren har blitt betydelig videreutviklet og har et sterkt voksende datagrunnlag og brukere. Dette gjør oss internasjonalt ledende innenfor verktøy for miljødokumentasjon. Det har også vært jobbet mye med forskningsprosjektet «KlimaReg», et prosjekt som er støttet av Oslofjordfondet, som skal gjøre klima- og energiarbeidet lokalt og regionalt mer effektivt og handlingsrettet.

Gruppen Nettverksbasert innovasjon fikk RECI-prosjektet finansiert via Forskningsrådets VRI-program som et av seks forskerprosjekter. Østfoldforskning ivaretar prosjektledelsen for prosjektet som startet opp høsten 2014 og skal vare ut 2016. Prosjektet skal undersøke hvordan interaksjon med ulike typer nettverk bidrar til kunnskapsutvikling, innovasjon og verdiskaping for bedrifter. Samarbeidspartnere er Møreforskning, Vestlandsforskning, Høgskulen i Sogn og Fjordane, Handelshøyskolen BI Stavanger, Polytec, Høgskolen i Østfold og Handelshøyskolen BI Oslo. Prosjektet har regional finansiering fra Møre&Romsdal, Sogn&Fjordane, Rogaland og Østfold fylkeskommuner.

Det tar for seg fire tema:

1. Hva er likheter, særegenheter og sammenhenger mellom ulike typer bedriftsnettverk?
2. Hvordan påvirker globale og internasjonale interaksjoner (spesielt globalt spredt organisasjonsstruktur og/eller en flerkulturell stab) innovasjoner i den enkelte bedrift og deres interaksjon med det regionale nettverket?
3. Hva er de regionale forutsetninger, samt drivere og barrierer i og rundt nettverk og driften av dette?
4. Hvordan utvikler og utnytter den enkelt bedrift kunnskap og læring fra deltakelse i både nye og modne (internasjonale, nasjonale og regionale) bedriftsnettverk?

Det satses fortsatt betydelige ressurser på videreutvikling av strategiske nettverk, både regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Østfoldforskning AS er bevisst aktive i nettverket av FOKUS-institutter, i Emballasjeforsk, Avfallsforsk, Energiforum Østfold, Gjenvinning Østfold og NCE Smart Energy Markets, der vi i alle ovennevnte fora er representert i styret/styringsgruppen. Østfoldforskning sitter også i styret i EPD Norge, i Teknisk Komite i EPD Norge og i Byggstandardisering (Norge). Østfoldforskning har en moderatorrolle i revideringsarbeidet av ISO 21930 og har bidratt i revideringsarbeidet av ISO 14001 og ISO 14067.

Det er også viktig å få frem at Østfoldforskning har strategisk samarbeid med NMBU (tidligere UMB)/INA (Institutt for Naturforvaltning) på Ås med en professor 2-stilling, og med Høgskolen i Østfold (IR-avdelingen), gjennom en 20 %-stilling som førsteamanuensis.

I tillegg er det videreført et tett samarbeid innenfor et nettverk av FoU-miljøer rundt Skagerrak, som det strategiske samarbeidet med Aalborg Universitet om doktorgradsutdanning og DTU Management.

Østfoldforskning AS mottok 3,7 millioner i grunnbevilgning for 2014, midler som i all hovedsak har blitt benyttet til faglig kompetanseutvikling, doktorgradsarbeid, nettverksbygging nasjonalt og internasjonalt samt til publikasjonsstøtte. Østfoldforskning AS har 19 foredrag med publikasjoner på internasjonale konferanser, og det ble publisert 4 vitenskapelige artikler i internasjonale journaler.

Faglig stab

Østfoldforskning hadde ved årsskiftet 2014/2015 15 fast ansatte i fagposisjoner, herav 10 kvinner og 5 menn. Av disse har 6 doktorgrad. Ytterligere fire ansatte er i gang med eller i ferd med å avslutte sine doktorgradsutdanninger. Selskapets administrasjon teller to ansatte pluss direktør, som til sammen utgjør ca. 2,4 årsverk.

I tillegg har selskapet hatt flere engasjementer til prosjektarbeid, samt samarbeidsrelasjoner til andre FoU-miljøer.

Styrets aktivitet i 2014

Styret har i 2014 hatt seks møter. I tillegg har styret hatt en rolle i strategiprosessen. Styret har i løpet av året videreutviklet det strategisk rettede arbeidet.

Fortsatt drift

Årsresultatet for selskapet viser et overskudd på NOK 153.361,-. Det har vært stor oppmerksomhet på prosjektutvikling og på videreutvikling av de WEB-baserte verktøy som man i 2015 vil få ytterligere inntekter på. Denne utviklingen har etter samråd med revisor blitt balanseført for å synliggjøre en ny type verdi i selskapet. Det har, i alle deler av organisasjonen, blitt jobbet meget hardt for å få dette til. Det er nå viktig at det etableres en stabil inntekt på dette produktet som vil bli viktig strategisk i framtiden. Det må fortsatt satses sterkt på prosjektutvikling og faglig utvikling.

I samsvar med regnskapslovens § 3-3 bekreftes det at forutsetningen om fortsatt drift er lagt til grunn ved utarbeidelsen av regnskapet.

Rettsvisende oversikt over utvikling og resultat

Styret mener at årsregnskapet gir et rettsvisende bilde av selskapets eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat.

Framtidsutsikter

Selskapet har på grunn av etterslepet fra tidligere underskudd fortsatt en stram likviditet. Det er en bedring i forhold til 2013, og det er innført rutiner for å følge opp likviditeten. Selskapet har vesentlig høyere andel prosjekter på kontrakt ved inngangen til 2015 enn tidligere som er et resultat av bevisst prosjektutvikling.

Arbeidsmiljø

Det har i regnskapsåret ikke forekommet skader og ulykker. Sykemeldingsdager har gått noe opp i forhold til 2013, noe det nå tas tak i samarbeid med verneombud. De ansatte oppfordres til å benytte seg av tilbudet på Friskis&Svettis samt til deltakelse i den årlige Aktiv-til-jobben-aksjonen og Dytt. Arbeidsmiljøet betraktes som meget godt, og det jobbes kontinuerlig med å utvikle dette.

Likestilling

Selskapet vurderer fortløpende tiltak for å fremme likestillingen. Av selskapets 18 ansatte ved årsskifte er det 12 kvinner og 6 menn. Andelen kvinner i styret er 43 %.

Styret ser det ikke som nødvendig å iverksette spesielle tiltak med hensyn til likestilling.

Ytre miljø

Østfoldforskning AS har i 2014 videreført kartlegging av egen miljøpåvirkning i organisasjonen. Det samlede energiforbruket for egen virksomhet i 2014 var på 210.000 kWh eller 11.600 kWh pr årsverk. Utslippene av klimagasser var i 2014 på ca. 41.825 tonn eller 2.324 tonn pr årsverk. Over 70 % av utslippene av klimagasser er knyttet til flyreiser.

Energiforbruket er i hovedsak knyttet til reisevirksomhet i tjenesten og til drift av kontorbygg. Østfoldforskning kontorer har hatt et noe høyere spesifikt energiforbruk enn gjennomsnittet for kontorbygg i Norge (118 kWh per m² år (ventilasjon ikke inkludert)). Østfoldforskning kjøper opprinnelsesgarantert energi fra vann- og vindkraft for hele elektrisitetsforbruket, og kjøper også klimavoter ut fra det beregnede CO₂-utslippet.

Østfoldforskning vil også i 2015 arbeide med å minimere miljøpåvirkningen av egen drift, samt bidra til oppmerksomhet på dette hos våre samarbeidspartnere.

Fredrikstad, den 22. mai 2015

Frøde Kværneng
Styrets leder

Arne Øren
Nestleder

Trond Edvardsen
Direktør

Synnøve Rambeck
Styremedlem

Odd Jarle Skjelhaugen
Styremedlem

Anne Ragnhild Rønning
Styremedlem

Tommy Fredriksen
Styremedlem

Camilla Sørensen Eidsvold
Styremedlem

Carl-Morten Gjeldnes
Styremedlem